

Offentlige finanser og finanspolitik

De offentlige finanser har udviklet sig stærkt de seneste to år med store overskud og aftagende gæld. Overskuddet på den faktiske offentlige saldo var på ca. 93 mia. kr. i 2022, svarende til 3,3 pct. af BNP. Det er det højeste overskud blandt EU-landene. Der er også udsigt til overskud i år og næste år, hvor den offentlige saldo skønnes til ca. 51,4 mia. kr. i 2023 og 15,8 mia. kr. i 2024.

Det store overskud i 2022 afspejler dels, at der var højkonjunktur i dansk økonomi, dels et overskud på den strukturelle saldo, som vurderes til 1,8 pct. af BNP. Der skønnes ligeledes strukturelle overskud i år og næste år på henholdsvis 0,8 pct. af BNP og 0,6 pct. af BNP, *jf. tabel 1*. Sammenlignet med vurderingen i *Økonomiske Redegørelse, marts 2023* er skønnet for 2022 opjusteret. Det afspejler blandt andet lavere opgjorte offentlige udgifter til forbrug og investeringer i Danmarks Statistiks foreløbige regnskabstal.

Tabel 1
Centrale skøn vedrørende tilrettelæggelsen af finanspolitikken

	2021	2022	2023	2024
Faktisk saldo, pct. af BNP	3,6	3,3	1,9	0,6
Strukturel saldo, pct. af strukturelt BNP	1,3	1,8	0,8	0,6
Offentlig forbrugsvækst, pct. ¹⁾	3,6	-3,5	0,6	1,8
ØMU-gæld, pct. af BNP	36,6	29,8	30,9	29,7
Offentlig finansiel nettoformue, pct. af BNP	12,6	16,6	18,7	18,5
Ét-årig finanseffekt, pct.-point	0,7	-1,5	-0,9	0,1

1) Den skønnede offentlige forbrugsvækst er beregningsteknisk forudsat ens ved henholdsvis input- og output-metoden. For 2021 og 2022 er vist væksten i det offentlige forbrug ved inputmetoden.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Samtidig er den offentlige gæld reduceret betydeligt. ØMU-gælden udgjorde ca. 30 pct. af BNP ved udgangen af 2022. Det er langt under grænsen på 60 pct. af BNP i EU's Stabilitets- og Vækstpagt og blandt de laveste gældsniveauer i EU. Den offentlige sektor har desuden en finansiel nettoformue, dvs. at de finansielle aktiver er større end passiverne. Nettoformuen udgjorde ca. 16½ pct. af BNP i 2022 og skønnes at vokse til 18½ pct. af BNP i 2024.

Finanspolitikken vurderes at være afstemt med den aktuelle konjunktursituation med fortsat høj inflation og højt kapacitetspres. Med finanslovaftalen for 2023 skønnes den ét-årige finanseffekt til -0,9 pct.-point, hvilket svarer til en markant opstramning af den samlede finans- og strukturpolitik. Det bidrager til at dæmpe kapacitetspresset i dansk økonomi.